

POROKA IN ZAVEZNIŠTVO

- Ženske so za moške redka dobrina. Čeprav je družba pod moško nadvlado, moški za obstanek potrebujejo ženske.
- Moški nadzorujejo žensko seksualnost, saj hočejo čim več otrok, ki jih bodo potrebovali za delovno silo, za pomoč, ko bodo ostareli itd.
- Smisel institucije poroke je rojevanje otrok in njihova socializacija.
- Za poroko se mnogokrat dogovarjajo družbene skupine in ne posamezniki. Zvezo se pogosto gleda kot na zvezo med skupinama in ne med posameznikoma.

DOTA IN NEVESTNINA

- Def dote: pomeni, da nevesta prinese v zakon darove od svoje družine. Na doto lahko gledamo kot na odškodnino, plačano moževi družini, ker se je zavezala, da bo preživljala nevesto. Dota je lahko tudi predujem na dediščino.
- Def. nevestnine: ženinovi sorodniki morajo prenesti določene dobrine na nevestine sorodnike v zameno za njegovo pravico do njene delobne sile in reproduktivnih zmognosti.
- V družbah, kjer je nevestnina običajna in kjer imajo močno agnatso sorodstveno skupino, lahko pride do levirata. To pomeni, da se vdova poroči z bratom svojega pokojnega moža.
- Sistem nevestnine krepi solidarnost med člani skupine, ki kupnino plačuje.

POLOVICE IN ZAKONSKA ZVEZA

- Če je skupnost sestavljena iz 2 sorodstvenih skupin, ki si redno izmenjujeta ženske, je ta razdeljena na polovice.
- Končni rezultat takšnih sistemov je neka vrsta klasifikatoričnega zakona med križnimi bratranci in sestričnami. S tem sorodstvenim terminom označujemo vse tiste ljudi, ki so istega spola, iz iste generacije in iz istega klana, ne glede na biološko sorodstvo.
- Tak sistem temelji na dveh patriklanih, ki si menjujeta ženske. Mož se poroči tja, kamor se je že njegov oče, se pravi v patriklan svoje matere.

RAZLIKE V MENJAVI IN DRUŽBENEM POLOŽAJU

- Nekatera ljudstva prakticirajo ciklično obliko med več skupinami in ne zgolj med dvema.
- V tem sistemu žensko lahko plačaš samo z drugo žensko.
- 3 ali več skupin so povezane z obliko ciklične izmenjave žena. Tak sistem kategorično razlikuje med tistimi, ki dajejo žene in tistimi, ki jih jemljejo. To se imenuje asimetrični sistem zavezništva.
- To pogosto vsebuje razlike v položaju med skupinami.

POTOMSTVENA TEORIJA IN TEORIJA ZAVEZNIŠTVA

- Osnovni poudarek v preučevanju poročnih pravil in praks se nanaša na politiko, zaveznostvo in stabilnost.
- Ker so na določenem nivoju vse skupine eksogamne, poroka neizogibno ustvarja zavezništva izven nuklearne družine, rodu ali klana.
- Evans Pritchard in Mayer Fortes sta pokazala, da so skupine z unilinearnim potomstvom kohezivne in jih je mogoče politično mobilizirati.
- Tako korporativno skupino, katere pripadnike združuje skupno poreklo, sta pojmovala kot osnovni element sorodstva v družbah brez države.

ELEMENTARNE IN KOMPLEKSNE STRUKTURE

- Levy- Strauss pravi, da temeljno dejstvo sorodstva ni skupno potomstvo ampak oblikovanje zavezništev med različnimi skupinami z menjavo žensk.
- Meni, da se družba oblikuje takrat, ko da moški svojo sestro drugemu moškemu in s tem ustvari svaške sorodstvene vezi.
- Osrednji element njegove teze je misel, da so prav vsi sorodstveni sistemi izpeljani iz 4 osnovnih sorodstvenih razmerij. To so brat- sestra, mož-žena, oče- sin in materin brat- sestrin brat.
- Poudarja, da imajo osnovni sistemi pozitivna pravila. Ne navajajo samo tega s kom se kdo ne sme poročiti, ampak tudi, s kom se lahko.
- Kompleksi sistemi v sodobnih družbah pa temeljijo na izbiri posameznika in imajo zgolj negativna pravila. To pomeni, da niso sposobni ustvarjanja dolgoročnih zavezništev med sorodstvenimi skupinami.

PREDPISUJOČA IN PREFERENCIALNA PRAVILA

- Za Levy- Straussa je bilo načelo poroke s bratrancem ali sestrično temeljni izraz recipročnosti med sorodstvenimi skupinami z elementarnim sorodstvenim sistemom.
- Te skupine naj bi imele tako pozitivna kot negativna pravila.
- Bile naj bi inilnearne potomstvene sisteme in naj bi si izmenjavale ženske na nivoju skupine.
- Sorodstveni pojavi se dajo interpretirati tako z zornega kot zavezništev kot z zornega kota potomstva. Tako zavezništva kot potomstvo so elementi vsakega sorodstvenega sistema.

SORODSTVO, NARAVA IN KULTURA

- V številnih sodobnih družbah sorodstvo povezujejo z biologijo.
- Evropejci smo mnenja, da smo v tesnejšem sorodstvu z brati in sestrami kot pa z bratranci in sestričnimi.
- Needham in Schneider se ne strinjata s tistimi, ki poudarjajo biološke temelje sorodstva. Po njunem je sorodstvo izum, ki ni nujno povezan z biološkimi dejstvi.
- Čeprav so ugovori proti pogledom, ki na sorodstvo gledajo z biološkega zornega kota, tehtni, so po vsem svetu pomembne oblike sorodstva dejansko uokvirjene v biološko potomstvo.

NEKAJ SKUPNIH IMENOVALCEV

- Vse družbe imajo pavila, ki uravnavajo incest in eksogamijo, ustvarjajo se zavezništva med posamezniki in potomstvenimi skupinami, razvile so družbeno organizacijo v kateri otrok in mati prva otrokova leta živita skupaj.
- Vse družbe so razvile učinkovite reproduktivne institucije, imajo pravila dedovanja.
- Razvile so oblike lokalne organizacije politične, ekonomske narave, ki temeljijo na sorodstvu.
- S sorodstvom se povezujejo tudi razlike v moči.
- Sorodstvo je najpoglavitejši okvir za družbo in človeški obstoj.

SORODSTVO IN BIROKRACIJA

- V mnogih skupnostih je sorodstvo ključnega pomena za poklicne možnosti, politično pripadnost, sorodniki si medsebojno pomagajo, po sorodstveni logiki dajanje prednosti sorodnikom ni nepravilno, ampak izraža lojalnost in solidarnost.
- V birokraciji je delovni trg vezan na dosežke posameznika, politična administracija, pomembni so zakonsko določena pravila in pogodbene obveznosti, vse moramo

gledati enako, vsi imajo enake možnosti za uspeh, pridobljeni statusi, ki so odvisni od dosežkov.

MATAFORIČNO SORODSTVO

- Zaradi industrializacije in integracije obsežnih in heterogenih populacij v nacionalne države je vzdrževanje družbene organizacije, ki temelji na klanu in rodu, pogosto postalo nemogoče. V taki družbi je vsakdo odvisen od številnih ljudi s katerimi ni v sorodu.
- Zaradi tega se nam zdi, da sorodstvo ni več pomembno.
- Sorodstvo je najpomembnejši faktor subjektivne pripadnosti, občutka varnosti in osebne identitete.
- Na teh področjih so sorodstvo delno nadomestile metaforične ideologije kot je nacionalizem.
- Ta prav tako kot rodovne ideologije poudarja razliko med nami in njimi.
- Ključna razlika med nacionalizmom in sorodstvom je ta, da narod vsebuje veliko število ljudi, ki se osebno ne bodo nikoli srečali.

SORODSTVO V DANAŠNJI ANTROPOLOGIJI

- Veliko število antropologov imenuje sorodstvo kot človeško univerzalijo.
- Sorodstvo je ena izmed institucionalnih domen, ki predstavljajo univerzalno sestavino oz. zidak vsake družbe.
- Sorodstvo se nanaša na reprodukcijo človeških bitij in na odnose med človeškimi bitji, ki so vpleteni v to reprodukcijo.
- Področje sorodstvenih študij je osrednje prizorišče spopadov med biološkimi deterministi in avtorji sociokulturne provenience.

SORODSTVO KOT SPOL

- V raziskavah sorodstva imajo moški zorni kot za povsem samoumeven.
- Ženske se pojavljajo kot matere, sestre le redko pa kot samostojno delujoče osebe.
- Ženske srečamo v vlogi dobrin, ki jih moški kontrolirajo.
- Ženske so predmet menjave med različnimi skupinami.